

Correctievoorschrift VMBO-GL en TL

2008

tijdvak 2

natuur- en scheikunde 1 CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.

- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
 - 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.

- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 79 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

- 1 Als bij een berekening één of meer rekenfouten zijn gemaakt, wordt per vraag één scorepunt afgetrokken.
- 2 Als in de uitkomst van een berekening of bij het aflezen van een grootte geen eenheid is vermeld of als de vermelde eenheid fout is, wordt één scorepunt afgetrokken, tenzij gezien de vraagstelling het weergeven van de eenheid overbodig is. In zo'n geval staat in het antwoordmodel de eenheid tussen haakjes.
- 3 Als in het antwoord op een vraag meer van bovenstaande fouten (rekenfouten, fout in de eenheid van de uitkomst) zijn gemaakt, wordt in totaal per vraag maximaal één scorepunt afgetrokken.
- 4 Als een uitkomst in een onjuist aantal significante cijfers is gegeven, wordt hiervoor geen scorepunt afgetrokken.
- 5 Een afwijking in de uitkomst van een berekening door acceptabel tussentijds afronden wordt de kandidaat niet aangerekend.
- 6 Als in een berekening een notatiefout is gemaakt en als gezien kan worden dat de kandidaat juist gerekend heeft, wordt hiervoor geen scorepunt afgetrokken.

- 7 Om een scorepunt voor het gebruik van een formule te verkrijgen moet de juiste formule geselecteerd zijn en moet minstens één grootte ingevuld zijn. De kandidaat moet laten zien dat hij inzicht heeft in de betekenis van de grootheden uit de formule.
- Bijvoorbeeld: Als een kandidaat bij $E = P \cdot t$ een onjuist vermogen invult voor P verdient hij het scorepunt voor het gebruik van de formule.
 Als een kandidaat bij $E = P \cdot t$ voor t een temperatuur invult, verdient hij het scorepunt voor het gebruik van de formule niet.
- De formule hoeft niet noodzakelijkerwijs helemaal genoteerd te zijn.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Pizzacouriers

- 1 **B**
- 2 **maximumscore 3**
256 scooters
- berekenen van het verschil in geluidsniveau 1
 - het verschil in geluidsniveau omzetten in het aantal verdubbelingen 1
 - rest van de berekening juist 1
- 3 **maximumscore 2**
- groter 1
 - meer 1

Aangesloten op de zon

- 4 **maximumscore 3**
- licht-energie 1
 - elektrische energie 1
 - chemische energie 1
- 5 **maximumscore 3**
 $\eta = 12\%$
- gebruik van $\eta = P_{af} / P_{op} \cdot 100\%$ 1
 - berekenen van het invallende vermogen 1
 - rest van de berekening juist 1

Vraag	Antwoord	Scores
6	maximumscore 3	
	• klein	1
	• consequent met het eerste antwoord	1
	• wordt de stroomsterkte 0 A	1
7	maximumscore 2	
	$P = 24 \text{ W}$	
	• gebruik van $P = U \cdot I$	1
	• rest van de berekening juist	1
8	maximumscore 4	
	In het antwoord moet duidelijk zijn dat het gaat om een combinatie met koelkast en zonder tv.	
	• gebruik van $P = U \cdot I$	1
	• berekenen van de stroomsterkte van de koelkast	1
	• juiste combinatie van apparaten	1
	• rest van de berekening juist	1
9	maximumscore 1	
	10 uur	

Boze buschauffeur

10	maximumscore 2	
	• inzicht in de werking van de traagheid	1
	• consequente conclusie	1
11	D	
12	maximumscore 2	
	$F = 570 \text{ N}$	
	• gebruik van $F = m \cdot a$	1
	• rest van de berekening juist	1
13	maximumscore 3	
	$v = 20,5 \text{ m/s} = 73,8 \text{ km/h}$	
	• gebruik van $a = (v_e - v_b) / t$	1
	• omrekenen van km/h naar m/s	1
	• rest van de berekening juist	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Bijzondere zaklamp

- 14 **maximumscore 1**
Een diode laat de stroom maar in één richting door.
- 15 **maximumscore 1**
Zonder de diode zou de condensator steeds worden ontladen. (Die kan dan dus geen lading meer opslaan.)
- 16 **maximumscore 1**
Het antwoord moet het inzicht bevatten dat dan een gesloten stroomkring ontstaat.
- 17 **maximumscore 1**
Het antwoord moet het inzicht bevatten dat de energie die op de condensator was opgeslagen dan opgebruikt is.
- 18 **B**

Koudebrug

- 19 **A**
- 20 **C**
- 21 **maximumscore 4**
- gebruik van $\rho = m / V$ 1
 - berekenen van het volume 1
 - opzoeken van de dichtheid van baksteen 1
 - rest van de berekening juist 1
- 22 **maximumscore 4**
1777 bakstenen (1778 bakstenen ook goedrekenen)
- gebruik van $p = F / A$ 1
 - berekenen van de oppervlakte van een baksteen 1
 - gebruik van $F_G = m \cdot g$ 1
 - rest van de berekening juist 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Energie besparen

23 B

24 maximumscore 1

Het antwoord moet het inzicht bevatten dat een spouwmuur al beter isoleert dan een steens muur.

25 maximumscore 2

Nee, (het is een slechte isolator,) want enkel glas heeft een grotere k-waarde dan dubbelglas.

- inzicht dat bij een grote k-waarde veel warmte verloren gaat 1
- inzicht dat bij veel warmteverlies er sprake is van een slechte isolator 1

26 maximumscore 1

voorbeelden van een juist antwoord:

- vloerisolatie
- dakisolatie
- hr-ketel

Astronaut voor een paar minuten

27 maximumscore 3

$$a = 12,4 \text{ m/s}^2$$

- gebruik van $a = (v_e - v_b) / t$ 1
- berekenen van de snelheidsverandering 1
- rest van de berekening juist 1

28 maximumscore 1

Het antwoord moet het inzicht bevatten dat op die hoogten de lucht zeer ijl is.

29 maximumscore 4

$$v = 894 \text{ m/s}$$

- gelijkstellen van de zwaarte-energie aan de bewegingsenergie 1
- gebruik van $E_z = m \cdot g \cdot h$ 1
- gebruik van $E_B = \frac{1}{2} m \cdot v^2$ 1
- rest van de berekening juist 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

30 maximumscore 4

plaats	aandrijfkracht	wrijvingskracht	zwaartekracht
2	X	X	X
4			X
5		X	X

- aandrijfkracht alleen op plaats 2 1
- wrijvingskracht op plaats 2 1
- wrijvingskracht op plaats 5 1
- zwaartekracht op alle plaatsen 1

Opmerking

Als een kandidaat de wrijvingskracht op plaats 4 zet: één scorepunt aftrek.

In balans?

31 C

32 maximumscore 3

A	B	C	D	E
	X		X	X

per juist kruisje 1

33 maximumscore 4

Jasmijn heeft geen gelijk.

- gebruik van de momentenwet 1
- opmeten van (de verhouding van) de krachtarmlen uit de foto 1
- rest van de berekening juist 1
- consequente conclusie 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Geluidsoverlast in couveuses

- 34 maximumscore 1**
 Het antwoord moet het inzicht bevatten dat de couveuse als een klankkast voor het geluid werkt.
- 35 maximumscore 1**
 24 uur
- 36 maximumscore 1**
 84 dB (met een marge van 1 dB)
- 37 maximumscore 2**
 De andere soorten geluid (zijn geen contactgeluid maar) komen van buiten de couveuse. Dus die worden niet gedempt door een dekentje.
- inzicht dat de andere soorten geluid (geen contactgeluid zijn, maar) van buiten de couveuse komen 1
 - consequente conclusie 1

Materiaalkeuze

- 38 maximumscore 2**
 voorbeelden van juiste antwoorden:
- flexibel
 - slijtvast
 - drukbestendig
- per juist antwoord 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

39 maximumscore 2

voorbeelden van juiste antwoorden:

materiaal	stofeigenschap
hout	niet flexibel, breekbaar, niet vervormbaar
papier	scheurt snel, kan niet tegen vocht

- juiste stofeigenschap bij hout 1
- juiste stofeigenschap bij papier 1

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF.
 Zend de gegevens uiterlijk op 20 juni naar Cito.